No. 107 — 1838

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig en Wetenschappelijk NIEUWS-BLAD.

Zaturdag 5 Mei.

Frankrijk.

PARIJS, den 2den Mei.

De dagbladen behelzen heden de op gisteren, bij gelegenheid van 's Konings naamdag, aan Zijne Majesteit gedane aanspraken en de gegevene antwoorden, waarvan ditmaal de aanstaande geboorte eens [illegible] van den troon het voorname punt heeft uitgemaakt. De aanspraak van den oostenrijkschen graaf *Appony*, in naam van het korps diplomatiek gehouden, luidde als volgt:

» Het korps diplomatiek heeft de eer aan U. M., ter gelegenheid van deszelfs feest, zijne eerbiedige gelukwenschen en zijne wenschen voor Uw heil, Sire, en voor dat van Uw doorluchtig gezin aan te bieden. Het vindt met genoegen een waarborg voor de vervulling daarvan in de beschermende zorg waarmede de Voorzienigheid het kostbaar leven van Uwe Majesteit en de voorwerpen van deszelfs teerste genegenheid bewaard heeft, in de rust en voorspoed van Frankrijk, en in eene nabij zijnde gebeurtenis, die geschikt is om al de wenschen van het land en [illegible] te verwezenlijken.

» Blijf, Sire, bij het genot van dezen gelukkigen staat van zaken en moogt gij nog lange jaren tot derzelver bevestiging door Uwe ondervinding en Uwe groote wijsheid geroepen zijn.

Het antwoord van den Koning was:

» Gij weet met welk genoegen ik altijd, door uw organ, de gelukwenschen van het korps diplomatiek, ter gelegenheid van mijn feest ontvang. Ik ben bijzonder gevoelig voor die welke gij dit jaar daarbij voegt, de hoop betreffende op eene aan mijn hart zeer dierbare gebeurtenis. Het is eene nieuwe weldaad van de Voorzienigheid, [illegible] als genoemde [illegible]. Met genoegen denk ik met u, dat de voortduring van mijn geslacht, daar zij nieuwe waarborgen voor de troonsopvolging en de vastheid onzer instellingen geeft, tevens zal medewerken tot het behoud van dien staat van rust, van voorspoed en algemeenen vrede, welke sedert acht jaren het eenig voorwerp van mijne eerzucht en het bestendig doel mijner pogingen, en van mijnen arbeid uitmaakt. Met de hulp van God en met de medewerking der souvereinen, wier hooge wijsheid zoo krachtig bijgedragen heeft om voor de wereld deze gelukkige uitkomsten te verwerven, hoop ik dat wij dezelven dagelijks meer bevestigen zullen.

» Ik dank u voor de wenschen voor mij en mijn gezin uitgebragt en ik beijver mij, om zelf aan het korps diplomatiek te betuigen, hoezeer ik daarover ben getroffen."

De aanspraak van den heer *Dupin*, namens de kamer van afgevaardigden, kwam hoofdzakelijk hierop neêr, dat de jonge Prins, in wiens geboorte de geheele natie zich zou verheugen, door 's Konings voorbeeld en door dat zijns vaders voorgelicht, als de derde Koning van het nieuwe geslacht, gemakkelijk zou vinden, hetgeen bij de hechte daarstelling van het constitutioneel gouvernement, voor ons, zeide de heer *Dupin*, het voorwerp van worsteling en zware moeijelijkheid is geweest. In dit opzigt was de Koning het minst gelukkig bedeeld geweest; door den nationalen wensch, uit hoofde zijner persoonlijke hoedanigheden, tot den troon geroepen, had hij zware beproevingen moeten doorstaan, de woede der factien moeten beheerschen en beteugelen; maar, nog slechts weinige jaren en de oude partijen zouden verdwenen, derzelver uitgedoofd zijn en plaats voor edelmoediger gevoelens gemaakt hebben. Eer en vaderland zouden steeds de leus van het fransche volk zijn; aller pogingen moesten strekken om edelmoedige gevoelens te versterken en haar het overwigt over de somtijds zigtelijke zelfzuchtigheid van materiele belangen te geven, wier ontwikkeling men ongetwijfeld moest voorstaan, als een groot deel van den openbaren voorspoed uitmakende, maar door welke eene groote [illegible] en wijheid bemint, zich niet moest laten beheerschen.

Bij 's Konings antwoord aan den heer *Dupin*, zeide Z. M., dat zijne afstammelingen steeds getrouw aan de nationale instellingen zouden zijn, en zich, als hij, beijveren zouden, de partijen te bevredigen, om alleen het welzijn van het land te bevorderen; zij zouden gevoelen dat eendragt magt maakt, niet die zoogenaamde eendragt, waarvan de republiek de bedriegelijke leus voerde, toen er slechts ééne magt in den staat was, maar die eendragt der drie staatsmagten, door wie het algemeen belang, door de eerbiediging van ieders regten, het meest bevorderd werd. — 's Konings woorden werden met gejuich door de aanwezende leden der kamer beantwoord.

De dag van gisteren is rustig afgeloopen, zijnde de openbare volksvermakelijkheden volgens het daarvan gegeven programma gevierd geworden.

— In de zitting der kamer van afgevaardigden van heden, waarin de discussie over de rente-vermindering aan de orde was, werd vooraf door den minister van buitenlandsche zaken het woord gevraagd, om een ontwerp van crediet van 600,000 fr. aan te bieden voor de kosten der buitengewone ambassaden naar Londen en Milaan. — Tot de discussie over de reductie overgegaan zijnde, voerde de rapporteur der commissie, de heer *Passy*, het eerst het woord. Hij haalde in 't kort den loop der vroeger gehoudene beraadslaging aan en keurde de onderscheidene aangebodene stelsels van conversie af, die namelijk van de heeren *Gauguier*, *de Jussieu*, *Garnier Pagès* en *Laffitte*. De heer *Passy* bleef zich houden aan de conclusien der commissie. Na den heer *Passy*, voerde de minister van finantien het woord. Na de kamer bedankt te hebben, dat zij om zijnentwil de discussie had uitgesteld, begon de heer [illegible] in te brengen. Hij beklaagde zich, dat het stelsel der commissie was, dat het gouvernement de operatie noch met 3, noch met 4 of met 4½ pCt. konde doen. Volgens den minister kon de maatregel niet binnen den tijd van twee of ten minste van een groot jaar geschieden; de commissie echter wilde, dat zij terstond plaats zoude hebben, en dat nog in de volgende zitting daarover verslag wierd uitgebragt; en met dit alles verklaarde zij, dat zij het gouvernement volle vrijheid van handeling wilde laten; eene vrijheid die veel geleek op die der drukpersvrijheid zooals *Figaro* die beschreef! De minister meende verder, dat het ontwerp der commissie voor het oogenblik kon verligten, maar in de toekomst bezwarend zou zijn; hij betoogde het nut van den handel en kapitalen, vergeleek de beide stelsels van het remboursement, dat van de vermeerdering van het kapitaal en dat van de vermeerdering van den intrest, en weidde daarbij in vele finantiele berekeningen uit. De zaak van het amortissement behandelende, verklaarde de minister bepaaldelijk, dat dit moest geëerbiedigd worden en het gevaarlijk zoude zijn daarop inbreuk te maken, ten bewijze waarvan hij eene redevoering van den heer *Laffitte* in 1830 aanhaalde. De minister verklaarde, dat zoo hij zich aan een uitsluitend stelsel moest houden, het zou wezen dat van eene conversie in 4½ pCt.; maar hij geloofde niet dat men zich aan zulk een stelsel kon hechten. Ten slotte verklaarde de minister, dat er geen remboursement mogelijk was, zoo men aan het gouvernement den tijd niet liet om verscheidene soorten van fondsen daar te stellen, ten einde aan al de vereischten te voldoen. Zijne rede heeft ruim twee uren geduurd. De heer *Laffitte* heeft daarna de tribune beklommen.

— Vóór den aanvang der zitting heeft er heden morgen bij den heer *Laffitte* eene bijeenkomst van leden plaats gehad, om zich over de questie bij de kamer aanhangig te verstaan. De gevoelens waren echter nog zeer verdeeld. Ook de ministers hebben heden ochtend een raad gehouden.

— De graaf *Rochefort*, aan het ministerie van oorlog geattacheerd, moet morgen naar Brussel vertrekken met depeches, die men zegt dat op het gebeurde te Strasser betrekking hebben.

— Het nieuwe werk van den heer *de Chateaubriand* over het congres van Verona en de expeditie in Spanje, moet de legitimisten, wegens

de vermelding daarin van een aantal bijzonderheden, maar weinig behagen, zoodat sommigen meenen dat daaruit wel eene scheuring tusschen den schrijver en die partij kon ontstaan.

— De tijdingen uit Spanje, die men heden uit Madrid tot den 24sten April heeft, houden niet veel bijzonders. Er wordt geklaagd over den slechten geest der troepen van *Espartero*; over geheime ontwerpen die ontdekt waren en tot arrestatien en strafoefeningen hadden geleid. Voorts wordt geklaagd over de zware kosten, vooral van het wapen der kavallerie. Sedert het begin van den veldtogt waren meer dan 8000 paarden verloren geraakt. In de eerste helft van Mei zouden een achttal nieuwe eskadrons in het Prado in oogenschouw genomen worden en *Narvaez* bleef nog andere organiseren. Intusschen had men tot nog toe van dit wapen niet veel dienst gehad.

— *Basilio* hield zich in de omstreken van Talavera la Reina op met omtrent 2000 man. *Negri* meende men dat in Gallicie was getrokken.

— Uit Bajonne wordt van den 28sten April gemeld, dat de nieuwe karlistische werving te Estella werd voortgezet en 16 bataillons aldaar reeds waren georganiseerd. — Uit St. Jean de Luz had men berigt, dat *Muragorri* aldaar was aangekomen. Zijne onderneming schijnt alzoo met der daad geheel mislukt te zijn. — Te Bajonne was een ordonnans-officier van den koning der franschen aangekomen, om den infant don *Francisco da Paula* te ontvangen.

— Ter beurze heerschte heden eene buitengewone drukte ter zake van de vereffening der fransche fondsen. Door de gedrongen aankoopen had er eerst eene rijzing plaats, welke echter daarna door eene reactie gevolgd werd. De notering is ten laatste geweest, 5 pCt. 107,95; 3 dito 80,80; Nap. r. 100,30; Sp. Ardoin 21[illegible]; Port. 21¾; Rom. L. 103¼.

Duitschland.

Frankfort, den 1sten Mei.

Ofschoon door de pruissische regering nog niets officieels daaromtrent is bekend gemaakt, zoo wordt toch in onderscheidene bijzondere berigten uit Berlijn het gerucht bevestigd dat de aartsbisschop van Posen van gedachten veranderd en zich aan de inzigten der pruissische regering omtrent de gemengde huwelijken onderworpen heeft.

— Z. M. de koning van Hanover wordt tegen den 12den Mei in de pruissische hoofdstad verwacht en zou het aldaar hem nog toebehoorend paleis betrekken. Men meende dat zijne verschijning aldaar met huwelijks-ontwerpen tusschen een hanoverschen koninklijken prins en eene noordsche prinses in verband stond.

— Naar men van den 24sten April uit Göttingen aan den *Duitschen Courier* schrijft, had de hanoversche kanselarijraad de heer *von Laple*, zijne benoeming tot afgevaardigde van de göttingsche hoogeschool bij de Stenden-vergadering van de hand gewezen. Thans meende men, dat de curatoren der hoogeschool hunner keuze op den professor in de godgeleerdheid *Reiche* zouden laten vallen, die, naar men verzekerde, zich eventueel tot de aanneming bereid had verklaard.

— Men zag te Hanover nog geene meerdere leden ter Stenden-vergadering opkomen en meende steeds dat de koning zeer geneigd was om tot de ontbinding der kamers over te gaan. — Het doel waarmede het Hanoversche regerings-dagblad bekend heeft gemaakt, dat tot de eerste werkzaamheden der kamer, na de Paaschvacantie, zoude behooren de overweging der gouvernements-voordragten omtrent de onteigening en een fonds tot amortisatie van schuld, — welk doel niet anders was dan om de Stenden, zoo zij niet opkwamen, het ongenoegen hunner committenten over het niet deel nemen aan overwegingen die voor dezelven van hoog belang waren, op den hals te halen, — scheen geheel en al mislukt te zijn. Terwijl sommigen meenden dat de nog weggebleven leden wel zouden verschijnen tegen het tijdstip waarop de commissie die met het onderzoek van het constitutie-ontwerp belast is haren arbeid gereed zou hebben, waren er niet weinigen die geloofden dat de thans bestaande kamers niet weder voltallig zouden worden.

— Den 26sten april heeft de bondsvergadering hare eerste zitting na het Paaschfeest gehouden, onder voorzitterschap van den pruissischen gezant, generaal *von Schöler*. In dezelve is het adres der stad Osnabrugge, hetwelk met de bijlagen 105 folio bladzijden groot is, ter tafel gekomen. Voornamelijk moeten de verzoekers hunne bede om tusschenkomst in de Hanoversche aangelegenheid, gronden op het 56ste artikel der Weener slot-akte van den 15 mei 1820, volgens hetwelk de erkende duitsche constitutien slechts op den grondwettelijken weg gewijzigd kunnen worden.

— H. M. de koningin van Beijeren is den 27sten April des morgens met hare kinderen en vergezeld van een zeer aanzienlijk gevolg, van München naar het koninklijk lustslot te Aschaffenburg vertrokken, alwaar het beijersche hof een groot deel van den zomer zal doorbrengen. Z. M. koning *Lodewijk* zou den 29sten derwaarts op reis gaan; en zijne gemalin en kinderen te Würzburg ontmoeten, om verder gezamenlijk de reis te maken.

— Uit Augsburg meldt men van den 28sten April: « Nadat wij voor eenige weken den over Londen naar het noorden van Spanje wederkeerende baron *los Vallos* (die don *Carlos* op zijne vlugt uit Engeland vergezelde) hier hebben gezien, kwam eergisteren de karlistische generaal en adjudant van den infant don *Sebastiaan*, de prins *Felix von Lichnowsky*, hier door. Deze laatste had eerst kortelings het hoofdkwartier van don *Carlos* verlaten; hij roemde den goeden geest dien de troepen van don *Carlos* bezielde, en stelde het meeste vertrouwen in den uitslag der ophanden zijnde expeditie. De prins begeeft zich over Salzburg naar Weenen en zou spoedig naar Spanje terugkeeren. »

— Z. M. de koning van Wurtemberg zal binnen een paar weken uit zijne residentie naar Berlijn vertrekken, om aldaar met den russischen monarch een mondgesprek te hebben. Z. M., die anders gewoonlijk met weinig gevolg en onder den naam van graaf *von Tieck* reist, zou thans door een schitterend gevolg op zijne reise begeleid worden.

— Den 25sten April is de voor Berlijn bestemde Turksche gezant, *Kiamil*-bei, uit Weenen naar de plaats zijner bestemming vertrokken; de te Weenen geaccrediteerde Turksche ambassadeur had zijnen ambtgenoot nog tot Stockerau uitgeleide gedaan.

— Volgens berigten uit Konstantinopel van den 11den April, was aldaar bij het engelsche gezantschap het volgende berigt aangekomen, de bevestiging van de zegepraal van *Ibrahim's* troepen, inhoudende: « *Ibrahim*-pacha heeft weder zijne bekende veerkracht getoond; hij heeft de Druzen overwonnen. Een zeer bekwame manoeuvre door *Soliman*-pacha uitgevoerd, verleidde den *Emir*-Beschir den aanvoerder der Druzen, zich [illegible] op een hem ongunstig terrein in te laten. De Druzen werden geslagen, deels op de vlugt gejaagd en verspreid, deels gevangen genomen. In het leger der Egyptenaren heerscht groote vreugde. » Dit bulletin, — waaruit tevens blijkt dat *Emir*-Beschir, die voor den hechtsten steun der Egyptische heerschappij in Syrie gehouden werd, aan het hoofd van den opstand tegen dezelve stond — had den toon te Konstantinopel, naar gezegd wordt, veel lager gestemd; de lucht-kasteelen die de Porte zich omtrent eene herovering van Syrie, zou gebouwd hebben, waren in eens in duigen gevallen en men zou thans zich gelukkig hebben geacht van niets te hebben ondernomen. Dat men, bij een [illegible] uitslag, zeker eene poging gewaagd zou hebben, wil men nog nader bewijzen door het laatstelijk in allerijl bijeenbrengen van nog zes duizend man, die, ter versterking van het leger des Seraskiers, van Adrianopel en Sophia, waren opgebroken.

— Wederom heeft de Sultan nieuwe hervormingen ingevoerd, daar Z. H. thans de waardigheid van [illegible] opgeheven en door eene ondergeschikte waardigheid [illegible] vervangen.

De Oostenrijksche internuncius, baron *v. Stürmer*, was aan boord van het fransche stoomschip *Rhamses* van Konstantinopel naar Malta onder zeil gegaan, om verder, over Livorno en [illegible] verlofsreis naar Weenen voort te zetten.

— Te Weenen waren den 26sten April genoteerd: 5 pCt. Met. 106⅞; 4 pCt. obl. 100¾; 3 pCt. 83 Bankact. 1422.

Nederlanden.

Breda, den 4den Mei.

Eergisteren avond ten 9 ure zijn HH. KK. HH. Prins en Prinses *Frederik* der Nederlanden, op hunne reis naar Berlijn, te Utrecht gepasseerd.

— Van Batavia wordt van den 8sten December gemeld, dat, volgens aldaar ontvangen berigten van den 19den en 21sten November, Z. K. H. Prins *Hendrik*, deszelfs reis door de straat van Malacca voortzettende, behouden te Poeloe-Pinang (Prince of Wales-Island) aangekomen en [illegible] aldaar met vele eerbewijzen was ontvangen geworden, terwijl al het mogelijke was aangewend om het verblijf op die plaats aan Z. K. H. te veraangenamen. Gedurende hetzelve had Hoogstdezelve een bezoek afgelegd aan boord der [illegible] aldaar ter reede liggende engelsche oorlogsvaartuigen *Zebra* en *Wolff* en moet Hoogstdezelve door de kommandanten der vaartuigen, de kapiteins *Mac Crea* en *Stanley* met bijzondere onderscheiding zijn ontvangen. — Zr. Ms. fregat *Bellona*, vergezeld van de brik *de Snelheid*, hadden den 2den November de reede van Poeloe-Pinang verlaten, de reis naar Calcutta voortzettende.

— HH. KK. HH. Prins en Prinses *Albert* van Pruissen zijn den [illegible] April, op [illegible] Seitenberg, te Reichenbach, in Silezie, doorgekomen. Aan het hotel waar zij van paarden moesten verwisselen, werden Hoogstdezelven door de stedelijke overheid gecomplimenteerd en uitgenoodigd om een [illegible], door de stad hun aangeboden, te willen aannemen. Hieraan werd door de vorstelijke personen voldaan; op het welvaren der stad gedronken en de hoop gegeven dat Hoogstdezelven [illegible] meermalen binnen derzelver muren zouden vertoeven. Daarna hebben HH. KK. HH. derzelver reize voortgezet.

— Gisteren nacht is uit 's Gravenhage naar deszelfs bestemming vertrokken Jhr. *W. G. Dedel*, minister-resident van Z. M. aan het hof van Hanover.

— Men meldt uit 's Hage dat Z. M., in te gaan met den 1sten der vorige maand, benoemd heeft tot referendaris bij het departement van binnenlandsche zaken, in plaats van Mr. *A. [illegible]*

ridder *van Rappard*, die onlangs tot griffier ter staats-secretarie is aangesteld, den heer mr. *A. F. J. Romswinckel*, thans commies bij genoemd departement; en ter vervulling der daardoor opengevallen plaats, tot commies, den heer mr. *P. L. P. Ferrand*, tot adjunct-commies den heer *F. J. Taverne*, en tot surnumerair-ambtenaar den heer *G. F. van Dommelen*. Wijders is tot surnumerair-ambtenaar benoemd de heer *D. Horn*, thans surnumerair geëmploijeerde, en zulks ter vervulling van de vacature, ontstaan door het verleend ontslag aan den heer *J. G. Wuestenink*.

— Uit dezelfde Javasche Couranten die de bovenvermelde berigten van Z. K. H. Prins *Hendrik* aanbrengen (en tot den 23sten December loopen) verneemt men nog onder anderen dat in den avond van den 6den dier maand, te Batavia door Z. Excellentie den gouverneur-generaal, in het hotel te *Rijswijk*, een gala- en gecostumeerd bal gegeven was, ter viering van Z. K. H. den Prins *van Oranje*. — Er was niets gespaard, ten einde deze feestviering te veraangenamen. De dames waren smaakvol en sierlijk gekleed, en onder de heeren werden insgelijks fraai gecostumeerden opgemerkt. » Deze verscheidenheid van kleederdragt" wordt geschreven »leverde een schoon geheel op, hetgeen allezins bijdroeg, om onder de gasten eene vrolijkheid te verspreiden, welke volkomen overeenstemde met de herinneringen en gewaarwordingen, welke deze dag bij velen te weeg bragt."

Door Z. Exc. den gouverneur-generaal was bepaald dat, met aanvulling van de bepalingen ter bevordering van de zeevaart in Nederlandsch Indie, bij de school voor de zeevaartkunde te Soerabaija ook als leerlingen zouden kunnen worden opgenomen kinderen van Europeanen, bij onchristen vrouwen verwekt.

Nog bevatten gemelde Couranten een aantal benoemingen, zoo in het burgerlijke als militaire. Onder eerstgemelde merkt men op: tot resident van Batavia, *M. H. Halewijn*; tot resident der Preanger regentschappen, *P. le Clercq*, laatstelijk resident van Samarang; tot president van den raad van justitie te Padang, Mr. *J. M. Linnenschmidt van Loffelt*; tot magistraat fiscaal bij den raad van justitie te Padang en auditeur-militair aldaar, Mr. *C. G. van der Sleyden Goeltermans*; tot griffier bij den raad van justitie te Padang *L. Verboon*, enz. — Bij het militaire worden opgemerkt: tot kolonel directeur der genie en inspecteur der sappeurs, *C. van der Wijck*; tot eersten luitenant-adjudant bij genoemden kolonel, *C. M. Mousnier*; tot chef van het eerste bureau tevens kommandant van het korps sappeurs, de majoor der sappeurs *H. A. Poth* (deze drie en een getal andere militaire benoemingen hebben plaats gehad ten gevolge eener nieuwe zamenstelling van het personeel der bureaux van het departement der genie, in verband met de door Z. M. vastgestelde nieuwe organisatie van dat wapen) voorts tot luitenant-kolonels de majoors, adjudanten van den gouverneur-generaal, *A. J. Verhorst* en *G. E. Schutten*, en de majoors Jhr. *C. P. A. de Salis* en *A. J. von Bihl*; tot majoors, de kapiteins *P. J. T. A. Buttaerd* en *J. Linckhaen Westenberg*; tot adjudanten van den gouverneur-generaal: de eerste luitenants *F. G. Staten* en *J. E. H. Libourel*, en de tweede luitenant, graaf *E. F. van Bentheim-Tecklenburg-Rheda*.

Volgens de [illegible] eergisteren avond nog eenige [illegible] van de rust gevoed. Een deel der troepen [illegible] Patrouilles hebben de voornaamste straten en de boulevards doorloopen, vooral den boulevard van Waterloo, waar de pruissische gezant zijn hotel heeft, voor hetwelk men dus eenige vrees schijnt te hebben of te willen toonen. Er waren te Brussel ook eenige arrestatien gedaan.

— De vertegenwoordigers uit het Luxemburgsche en Limburgsche hebben een adres aan hunne committenten gerigt, waarin zij zich als hunne voorvechters voorstellen om de afscheiding dier gewesten van Belgie te verhoeden, en zeggen hunne tolken te zijn om hunne wenschen te doen hooren en die met kracht voor te staan.

— Bij de kamer van vertegenwoordigers is de heer *Devaux* tot rapporteur van het ontwerp der leening van 180,000,000 fr. benoemd. De centrale sectie der kamer zou zich tegen de conversie der rente verklaard hebben.

— Het tweede proces van den *Lynx* is met eene verklaring van een der verdedigers van *van der Plas* ten einde geloopen, dat men het voornemen niet gehad had om de eer van den kolonel van het 14de regiment, den klager, aan te randen, waarop deze van de verdere vervolging heeft afgezien; de beklaagde is echter tot de kosten veroordeeld.

— Ter Antwerpsche beurs van gisteren (3 *Mei*) waren genoteerd: Belg. 102; O. Met. 106⅝; Sp. Ardoin 20⅜; Difered 5⅜; Rom. L. [illegible] Certif. te Antw. 100; Brasi 77¼. — Wissel op Amst. en Rott. ⅜ pCt. pap. ¼ pGt. kont. v.

Volgens de londensche berigten tot den 2den dezer hadden de ministers den 30sten April in de beide huizen van het parlement bekend gemaakt, dat de krooning van koningin *Victoria* niet op den 26sten, maar op den 28sten Junij aanstaande, zou plaats hebben. Denzelfden dag heeft de minister *Melbourne*, op eene interpellatie van een der leden, eene reeds vroeger aan het lagerhuis gedane kennisgeving herhaald dat het gouvernement niet voornemens was het bevel in rade omtrent het dienstnemen van britsche onderdanen voor de koningin van Spanje weder te vernieuwen, met andere woorden [illegible] nieuwe hulptroepen naar Spanje zouden gezonden werden, ofschoon het bestuur zich voorbehield om aan enkele personen verlof daartoe te verleenen. De moeijelijke beraadslagingen die men in beide de huizen over de Spaansche aangelegenheden verwachtte, zullen door deze bekendmaking waarschijnlijk wel zijn voorgekomen.

In het lagerhuis was den vorigen avond een voorstel van den heer *Hume* behandeld, bij hetwelk bepaald werd om den hertog *van Cumberland*, zoo lang hij koning van Hanover blijft, van het jaargeld te versteken, dat door hem, ter somma van 21,000 pond sterl. uit de britsche schatkist genoten wordt. Dit voorstel was met 97 tegen 26 stemmen verworpen.

— Volgens een berigt uit Nieuw-Schotland van den 26 Maart, werden toen in den Noord-Amerikaanschen staat Vermont, ernstige toebereidselen tot eenen nieuwen inval in Neder-Kanada gemaakt.

— Den 1sten waren ter londensche beurse genoteerd 3 pCt. gec. 93⅝; Ned. W. S. 2½ pCt. 54⅛; id. 5 pCt. 99¾; Sp. Ards. 20⅝; Port. 22½; Mex. 28; Columb. 27¼. — Wiss. op Amst. 1/m. 12-4 3/m. 12-5½.

KONINKLIJK BESLUIT VAN 30. APRIL 1838.

De belangrijke discussie en de verwerping van het ontwerp van wet tot voorziening in de kosten tot het ten uitvoer leggen van openbare werken, heeft ruime stof opgeleverd tot menigvuldige bedillingen en tot bittere aanmerkingen. Toen vroeger geschreven werd dat de Regering concessien zou verleenen tot den aanlag van spoorwegen, of zelve de gewenschte impulsie geven, toen heette het dat de Regering geen spoorweg verlangde, omdat de tijd van overweging te lang duurde naar den zin dier vlugge geesten. Straks was het ontwerp naauwlijks ingediend bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal, of daar ging de kreet op, dat de particulieren alleen, niet dat de Staat, vermogten eene dergelijke onderneming te doen. Het ontwerp van wet is afgeslagen. Deze had tegen den spoorweg ingebragt, dat ons land daarvoor niet geschikt was, een ander dat het geen spoorweg behoefde; een derde zag daarin de verlegging van de stapelplaats van Amsterdam en Rotterdam naar Arnhem; gene gaf de voorkeur aan een spoorweg naar Hanover; anderen wederom weigerden den spoorweg, zoolang de Regering geene overeenkomst met Pruissen gesloten had, de eigenlijke beweegreden van alles bestond in den weerzin tegen den financielen maatregel; deels om dien maatregel zelven, deels omdat men begreep dat de Staat geene kosten maken moest. Er was echter geene mindere bedenking, dat de inkomsten de kosten niet zouden dekken, en dat alzoo of de spoorweg, te duur voor het vervoer zijnde, niet aan het doel zou beantwoorden, of dat de onderneming te kostbaar voor den Staat zou worden. Toen na die verwerping, het den koning behaagde zijnen minister van Financien te beloonen voor zijne menigvuldige werkzaamheden, sedert hij eenen zwaarwigtigen post schoorvoetend op zich nam, schreeuwde men daarover luidkeels; men had gewild dat de koning den onhandigen minister van financien de portefeuille zou ontnemen en afzetten als of de verwerping van het ontwerp op de openbare werken, of verschil van meening over het tarief, den koning moest verpligten om, uit believendheid jegens de Staten-Generaal, een man, wien hij zijn koninklijk vertrouwen met onderscheiding schenkt, met ondank te beloonen. Gelukkig dat die revolutionnaire handelwijze bij ons nog geen voet gezet heeft; de theorie en praktijk zouden ons de naaktheid toonen van [illegible] *en ruim wijdte plaats in.*" Intusschen is de koning te Amsterdam geweest, heeft daar den handel en de belanghebbenden geraadpleegd, heeft met eigen oogen veel gezien; en naauwlijks heeft Zijne Majesteit de hoofdstad verlaten, of Hoogstdezelve teekent het gewigtig besluit van 30. April jl. De koning, gebruik makende van zijn grondwettig regt, wil dat er een ijzeren spoorweg zal gelegd worden, hij zal het plan regelen, hij zal allen burgers gelegenheid geven aan eene nationale onderneming deel te nemen; en hij blijft het gevoelen van zijnen minister aankleven; de spoorweg gaat over Utrecht naar Arnhem; en kan dan door een zijtak met Rotterdam in verband gebragt, en ook naar de grenzen verlengd worden. Zijne Majesteit schijnt in Amsterdam versterking gevonden te hebben voor zijn gevoelen dat de strekking van den voorgenomen weg de aannemelijkste is. Dat besluit van 30. April, hoezeer wij anders aan eene wet meer belang hechten, belooft niet meer, doch verleent grooter voorregten dan het ontwerp van wet deed hopen. Volgens het wets-ontwerp kwamen baten en lasten voor den Staat; nu *waarborgt* de koning uit zijne bijzondere fondsen den interest ad 4½ ten honderd. Hij waarborgt die zelfs over de tweede en derde serie, dat is te zamen over een bedrag van *achttien millioen* gulden. Altijd begeerig om het land, aan zijne zorge toebetrouwd wel te doen, begiftigt de koning den Staat met eenen spoorweg, die aan dien Staat geen cent kost, door na de terugbetaling der actien uit de voordeelen, den weg vrij van lasten te maken. Hetgeen dus velen ten kwade gedacht hadden, heeft de koning ten goede gedacht; dat besluit, is voor 's konings raden grooter belooning en eere, dan alle bijzondere versieringen; maar tegelijk de hoogste en edelmoedigste wijze van afkeuring van de bittere en ongegronde aanmerking van eene nooit voldane, aan onze natie overigens vreemde, bedilzucht.

Het Bestuur der Koninklijke School voor de Nuttige en Beeldende Kunsten, binnen deze stad, maakt aan alle beoefenaars en voorstanders van schilder-, teeken- en beeldhouwkunst in Noord-Nederland, bekend, dat de tegen *de helft der maand Augustus* van dit loopende jaar, aangekondigde tentoonstelling van voorwerpen der beeldende kunsten, te dezer stede, om redenen is uitgesteld *tot den 15den Junij 1839*, en mitsdien de kunstwerken behooren ingezonden te worden *vóór of uiterlijk op den laatsten Mei van gezegd jaar*; zullende dezelven na de finale sluiting der tentoonstelling, aan de kunstenaars die buiten de stad wonen, *vrachtvrij* worden terug gezonden.

's HERTOGENBOSCH, den 23sten April 1838.

Namens het Bestuur voornoemd,
G. M. VAN DER VEN, Secretaris.

Graanmarkt te Amsterdam.

WOENSDAG 2. MEI.

TARWE — Met goeden handel, aan gebruikers en speculaten: 129 pd. witb. Pools *f* 305; 127, 126 pd. dito *f* 284; 128 pd. mind. dito 285; 128 pd. o. dito 280; 123 pd. mind. dito *f* 255; 126 o. Zeeuws. *f* 250, 127 pd. mindere dito *f* 240; 129 pd. jarige Rijn in entrepot *f* 215; 126, 127 pd. witb. Pools. in entr. *f* 256; 129, 130 pd. o. Rijn *f* 210, 214 in entr.

ROGGE. — Met weinig handel, bij vorige prijzen: 123 pd. Vr. winter *f* 114.

HAVER. — Prijshoudend: 87, 90 pd. p. n. fijne *f* 86, 90.

BOEKWEIT. — Met veel handel en iets hooger: 117 pd. Roosend. *f* 175 aan de Zaan; 118 pd. Amerf. 177; 120 pd. stichtsche *f* 174; 114, 116 pd. Vriess. op levering *f* 160, 165; 118 pd. Nijkerk in zakken *f* 170; 114 pd. Holst. *f* 135 in entr.

Ter Amsterdamsche Beurs van gisteren (3 *Mei*) waren genoteerd: Ned. Werk. Schuld 2½ pCt. 54⅞, ¼; dito 5 pCt. 101 3/16, ¼; Kans. 7 24¾, 13/16; Amort. Synd. 4½ pCt. 95, 94⅞, 95; dito 3½ pCt. 79½; Handelm. 184, 183½, ⅞; O. I. 5 pCt. 99⅜; Ardoin 20½; coup. Mei 1837 14½; Mexic. N. 5 pCt. 102¾, 13/16.

PUBLIEKE VERKOOPING.

Mr. F. R. VAN NAERSSEN, Notaris te *Breda*, zal, ten verzoeke der Erfgenamen van Mejufvrouw A. VERTHOLEN, Weduwe van den Heer J. PORKUS, ten overstaan van den Heer Vrederegter in het Kanton *Breda*, op Woensdag den 9. Mei 1838, in het *Vlaamsch Koffijhuis*, bij J. JONKERS, des avonds ten zes ure, publiek Veilen, en op Woensdag den 23. Mei daaraanvolgende, ten Koffijhuize van Mejufvrouw de Wed. BEEKMANS, op de Groote Markt, aan de meestbiedenden

VERKOOPEN:

Onder 's Prinsenhage.

1e. Koop: Een perceel ZAAILAND, groot 1 Bunder, 54 Roeden, 6 Ellen, gelegen op den *Eemer*, onder 's *Prinsenhage*, kadastraal bekend sectie G., N°. 54.

Onder Teteringen.

2e. Koop: Een perceel ZAAILAND, groot 46 Roeden, 60 Ellen, gelegen op *Westeinden*, onder *Teteringen*, aan de noordzijde van den Steenweg, kadastraal bekend sectie D., N°. 356.

Onder Oosterhout.

3e. Koop: Een perceel ZAAILAND, groot 99 Roeden, gelegen in het *Rutselbosch*, onder *Oosterhout*, kadastraal bekend sectie R., N°. 50.

Binnen de Stad Breda.

4e. Koop: Een HUIZINGE en ERVE, met den Gang, daaraan behoorende, uitkomende op de Noordzijde van de St. Janstraat, staande en gelegen te *Breda*, op de Zuidzijde van de Veemarktstraat, Wijk A., N°. 506, kadaster sectie B., N°. 956.

5e. Koop: Eene HUIZINGE, PLEIN en ERVE, met twee ACHTER-WONINGEN, staande en gelegen te *Breda*, aan de Zuidzijde van de Boschstraat, Wijk A., N°. 628—630, kadaster sectie B., N°. 318.

6e. Koop: Eene HUIZINGE of WONING, staande en gelegen op de Westzijde van het Brouwerijstraatje te *Breda*, Wijk D., N°. 240, kadastraal bekend sectie B., N°. 183.

7e. Koop: Een HUIZINGE of WONING, staande en gelegen als voren, Wijk D., N°. 241, kadaster sectie B., N°. 186.

8e. Koop: Een HUISJE, PLEIN en ERVE, staande en gelegen te *Breda*, aan de Leugenaars-Walle, Wijk C., N°. 198, kadaster sectie A., N°. 87.

9e. Koop: Een HUISJE, PLEIN en ERVE, staande en gelegen te *Breda*, aan de Zuidzijde van het Doelstraatje, Wijk B., N°. 115, kadaster sectie A., N°. 749.

10e. Koop: Eene HUIZINGE en ERVE, zijnde twee WONINGEN, staande en gelegen op de Zuidzijde van het Vingerhoedstraatje te *Breda*, Wijk A., N°. 216—217, kadastraal bekend sectie B., N°. 1046 en 1047.

Nadere onderrigting te bekomen ten Kantore van gemelden Notaris.

VOOR HET RIJK.

Amortisatie-Sijndicaat.

3 *Administratie der Domeinen, Wegen, Vaarten, enz.*

IN HET EERSTE RESSORT.

De AGENT van het Domein te *Klundert*, zal, ten overstaan van den Heere Burgemeester der Gemeente *Zwaluwe*, op den 9. Mei 1838, des voormiddags ten 10 ure, ten huize van CORNELIS BROEREN, te *Lage Zwaluwe*, publiek

AANBESTEDEN:

1e. Eenige Reparatien en Vernieuwingen te doen, zoo aan den Wind-Water-Molen, als aan Sluizen, Heulen, Bruggen en Hoofden, in de Domeinale Polders, onder de *Zwaluwe*;

2e. Het Opmaken, Repareren en Onderhouden tot 1e. Mei 1839, van alle de Rijzen Uitsteekdammen en Beslagwerken, liggende voor de Polders, onder de *Zwaluwen*; en 3e. Het Repareren en Onderhouden van den geheelen Kei- en Straatweg, onder de *Lage Zwaluwe*, tot 1e. Mei 1839.

Alles nader omschreven in de Bestekken, zoo ten Kantore van den Agent in de *Klundert*, als ter Secretarien van de *Klundert* en op de *Hooge Zwaluwe* ter lezing liggende; terwijl inmiddels nadere onderrigtingen te bekomen zijn bij den Agent voornoemd, en bij de Opzieners C. C. [illegible], te *Hooge Zwaluwe* en J. LUGTEN, te [illegible], welke laatstgenoemde, op den 7. en 8. Mei 1838 de noodige aanwijzing in loco doen zal.

KLUNDERT, den 23. April, 1838.

De Agent voornoemd;
L. H. RIJSTERBORGH.

NEDERLAND

IN DEN WINTER VAN 1838.

Dit Stuk met twee Platen, voorstellende de IJs-Kermis te Rotterdam *en de Hardrijderij op de Stadsgracht te Leeuwarden, den 15den January ll.*, komt (onder meer anderen) voor in N°. 5 van HET LEESKABINET voor 1838, van welk Nommer eenige weinige Exemplaren afzonderlijk à *f* 1,20 verkrijgbaar zijn. — Het abonnement op dit Tijdschrift is jaarlijks à *f* 10,50.

Bij den Uitgever van hetzelve, H. FRIJLINK, te *Amsterdam*, is mede van de Pers gekomen:

M. J. ODIN, *Reis met eene Stoomboot op den Donau, van Pesth naar Rutschuk*, benevens schetsen van Hongarije, Walachije, Servie, Turkije en andere Gewesten. *Met Vignet, vier Platen* (voorstellende de steden Pesth, Buda of Ofen, Peterwaradin en Belgrado) en eene *Kaart van den Donau*. In één Boekdeel compleet. De Prijs is *f* 3,90.

Bij BROESE & COMP., te *Breda*, is van de Pers gekomen en bij de voornaamste Boekhandelaren in Nederland verkrijgbaar gesteld:

AARDRIJKSBESCHRIJVING

VAN

NEDERLANDSCH INDIE,

OOK TEN DIENSTE VAN HEN, DIE ZICH TOT DE LESSEN BIJ DE KONINKLIJKE MILITAIRE AKADEMIE VOORBEREIDEN, OM EENMAAL NAAR NEDERLANDSCH INDIE TE VERTREKKEN,

opgedragen aan

Z. K. H. PRINS FREDERIK DER NEDERLANDEN,

Admiraal der Vloot en Kolonel-Generaal van de verschillende Wapenen der Landmagt, enz. enz. enz.

DOOR

P. P. ROORDA VAN EYSINGA,

Ridder der Orde van den Nederlandschen Leeuw, Phil. Theor. Mag. et Lit. Hum. Doctor, Hoogleeraar in de Taal-, Land- en Volkenkunde der O. I. bezittingen, aan de Koninklijke Militaire Akademie, Lid van binnen- en buitenlandsche geleerde Genootschappen.

De prijs van dit Werk is, zonder Kaart	*f* 2,90.
Idem met Kaart	» 3,50.
De prijs van de Kaart afzonderlijk op ordinair papier	» 0,60.
Idem op best papier	» 0,80.

UEBUNGSAUFGABEN

über den rechten Gebrauch der verschiedenen Sprachtheile, wie auch

Orthographische Uebungsstücke;

[illegible] Nederländische Jugend.

Prijs *f* 0,60.

ALMANAK

DER

KONINKLIJKE MILITAIRE AKADEMIE, 1838.

TWEEDE JAARGANG. Prijs *f* [illegible]

Van den Eersten Jaargang, in 1836 uitgegeven, zijn nog eenige Exemplaren bij de Uitgevers voorhanden, welke bij den Tweeden Jaargang voor de helft van den uitgaaf-prijs, zijnde *f* 1, worden afgeleverd.

Te BREDA, bij BROESE EN COMP. Boekdrukkers en Boekverkoopers.